

MARCIN KOLASA (1915—1970)

Dnia 18 marca 1970 r. zmarł Dr hab. inż. Marcin K o l a s a, docent Zakładu Złóż Surowców Skalnych Akademii Górniczo-Hutniczej, człowiek prawy, o nieskazitelnym charakterze. Urodził się 11 listopada 1915 r. w Trzebini. Studia wyższe ukończył jako stypendysta Ministerstwa Komunikacji na Wydziale Inżynierii Politechniki Krakowskiej w r. 1951. Już jako student żywo interesował się problematyką geologiczną i to było podstawą Jego zaangażowania w r. 1948 na stanowisko młodszego asystenta do b. Katedry Petrografii i Geologii Wydziału Inżynierii Politechniki Krakowskiej, która to Katedra została później przeniesiona pod nazwą Katedry Złóż Surowców Skalnych na Wydział Geologiczno-Poszukiwawczy Akademii Górniczo-Hutniczej. Zainteresowania naukowe Marcina K o l a s y objęły zagadnienia z pogranicza geologii i nauk inżynierskich, którym oddawał się przez cały okres Swej pracy w Akademii Górniczo-Hutniczej.

Taki charakter miał też temat Jego rozprawy doktorskiej, dotyczył bowiem geotechnicznych własności lessów okolicy Krakowa. Stopień doktora nauk technicznych na podstawie tej rozprawy uzyskał na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym AGH w r. 1961. Niemal bezpośrednio po uzyskaniu doktoratu zajął się problemami geotechnicznymi skał ilastych formacji solonośnej Przedgórze Karpat, co stanowiło przedmiot Jego rozprawy habilitacyjnej. Stopień naukowy docenta uzyskał na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym AGH w r. 1967.

Marcin K o l a s a był autorem bądź współautorem 12 rozpraw i artykułów naukowych i 1 patentu. Współdziałając z przemysłem brał żywy udział w opracowywaniu wielu projektów dotyczących posadowienia różnych zakładów produkcyjnych, budowy mostów, dróg i linii kolejowych. Nadzorował różne roboty geologiczno-inżynierskie przyczyniając się do realizacji szeregu inwestycji w kraju.

Był On z zamiłowania pedagogiem. Przechodził w Akademii Górniczo-Hutniczej przez kolejne stanowiska młodszego i starszego asystenta, adiunkta i docenta etatowego. Z zakresu swej specjalności prowadził wykłady i ćwiczenia na różnych Wydziałach Akademii Górniczo-Hutniczej, a także swego czasu w Wyższej Szkole Rolniczej, Wieczorowej Szkole Inżynierskiej i na Studium Wieczorowym Politechniki Krakowskiej. Brał aktywny udział w życiu społecznym, piastując jeszcze w czasie studiów stanowisko prezesa Bratniej Pomocy Studentów Politechniki Krakowskiej i przewodniczącego Koła Akademickiego Związku Zawodowego Kolejarzy. Przez szereg lat był on aktywnym działaczem Związku Nauczycielstwa Polskiego, na terenie Uczelni rzecznikiem Komisji dyscyplinarnej dla stu-

dentów, zastępcą przewodniczącego senackiej komisji budżetowej, referentem budżetowym Wydziału Geologiczno-Poszukiwawczego itd. Zawsze skromny, a w Swym postępowaniu uczciwy i szlachetny był przykładem najlepszego kolegi i przyjaciela. Za udział w r. 1939 w obronie Warszawy był odznaczony Krzyżem Walecznych, a za działalność w szkolnictwie Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi. Cześć Jego świetlanej pamięci.

SPIS PRAC MARCINA KOLASY

- 1955. Mikroskopowe określanie porowatości betonu. Inżynieria i Budownictwo.
- 1956. Z badań nad piaskami wydmowymi z obszaru położonego w widłach Wisły i Dunajca (wspólnie z K. Chmurą i W. Smorągiewiczem). Zeszyty Naukowe AGH, nr 9, *Geologia* z. 1.
- 1959. O piaskach bogucickich (wspólnie z K. Skoczylas-Ciszewską). *Rocz. Pol. Tow. Geol.* 28, z. 3.
- 1960. Wstępne wyniki badań własności geotechnicznych lessów okolicy Krakowa. *Spraw. Pos. Komis. Oddz. PAN w Krakowie.*
- 1961. Własności fizyczne lessów okolicy Krakowa. *Spraw. Pos. Komis. Oddz. PAN w Krakowie.*
- 1961. Zagadnienie osiadania zapadowego lessów okolicy Krakowa. *Spraw. Pos. Komis. Oddz. PAN w Krakowie.*
- 1962. Próba ustalenia własności geotechnicznych podstawowych odmian lessów Polski. *Spraw. Pos. Komis. Oddz. PAN w Krakowie.*
- 1963. Zkoušky prosedavosti spráše z Dejvic. Inženýrské Stavby.
- 1963. Nowe metody wykonywania robót ziemnych. *Gospodarka wod.* nr 12/63.
- 1963. Geotechniczne własności lessów okolicy Krakowa. *Pr. geol. nr 18 PAN Oddz. w Krakowie.*
- 1964. Przyrząd do oznaczania ciężaru objętościowego skał. Patent 48531.
- 1966. Wpływ tekstur skał ilastych na prędkość przebiegu fal ultradźwiękowych. *Spraw. Posiedz. Komis. Oddz. PAN w Krakowie.*
- 1967. Inżyniersko-geologiczna charakterystyka skał ilastych formacji solonośnej Przedgórze Karpat. *Zeszyty Naukowe AGH*, nr 181, *Geologia* z. 10.

Marian Kamiński

RÉSUMÉ

Le 18 mars 1970 est décédé le docteur ingénieur Marcin K o l a s a, docent à l'Académie de Mines et Métallurgie à Kraków. Le docteur M. K o l a s a était un spécialiste en géologie civile, avec sa mort la géologie polonaise a perdu un géologue de mérite.

Marian Kamiński